

EK v dôsledku pandémie výrazne zhoršuje deficit verejných financií Slovenska

Európska komisia očakáva v dôsledku pandémie COVID-19 výrazné zhoršenie makroekonomického vývoja v roku 2020. Pokles ekonomickej aktivity a vyššie verejné výdavky na zmiernenie negatívneho vplyvu pandémie by sa mali premietnuť do zhoršenia rozpočtovej bilancie verejnej správy. Slovensko by malo v tomto roku dosiahnuť deficit 8,5% HDP a dlh by mal vzrásť na 59,5% HDP, resp. tesne pod hranicu 60% HDP v ďalšom roku

Prepuknutie pandémie COVID-19 značne zasiahlo európsku ekonomiku. V dôsledku toho EK očakáva výrazné zhoršenie makroekonomického vývoja naprieč celou EÚ. Najnovšia prognóza¹ reflektuje aj opatrenia vlád na zníženie negatívnych dosahov vírusu na domácnosti, zamestnanosť a firmy. Spomalenie ekonomickej aktivity a prijímané opatrenia by sa mali podľa EK premietnuť na zhoršení stavu verejných financií.

Slovensko by malo podľa poslednej prognózy EK dosiahnuť v tomto roku deficit verejných financií 8,5% HDP. Na jeho výraznom zvýšení by sa mal podieľať pokles daňových príjmov z ekonomickej aktivity a spotreby a na rast výdavkov by mali mať vplyv jednorazové opatrenia prijaté na zmiernenie dosahov pandémie (podpora zamestnanosti, vyššie výdavky na nemocenské a ošetrovné dávky, nákup zdravotníckeho materiálu). Okrem toho by mal byť deficit negatívne ovplyvnený aj schválením pravidelného 13. dôchodku a oneskorenou implementáciou e-kasy. V roku 2021 EK očakáva pri nezmenených politikách zníženie deficitu verejných financií Slovenska na 4,1% HDP, kedy by k jeho poklesu malo prispieť aj postupné oživenie ekonomiky.

V dôsledku deficitného hospodárenia by malo rásť verejné zadlženie. Verejný dlh by mal v roku 2020 dosiahnuť 59,5% HDP, resp. 59,9% HDP v roku 2021.

¹ [EC. Spring 2020 Economic Forecast](#)

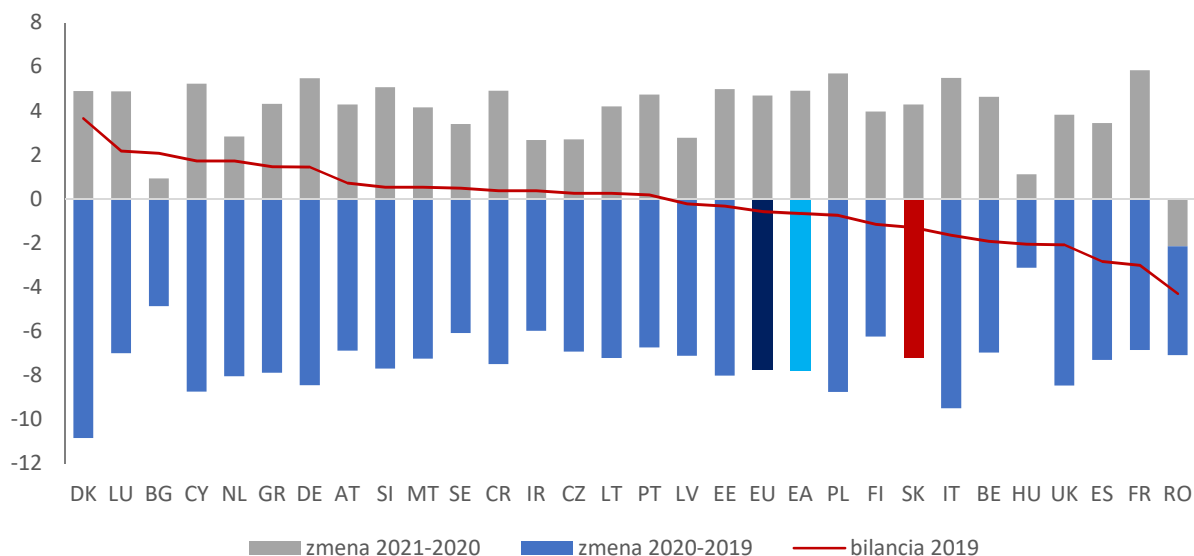
Tabuľka 1: Prognóza verejných financií SR a eurozóna

% HDP	jarná prognóza				zmena voči jesennej prognóze			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Slovensko								
príjmy celkom	40.7	41.5	41.3	40.9	-0.1	0.7	0.6	0.6
výdavky celkom	41.8	42.8	49.8	45.1	0.0	1.0	8.0	3.6
saldo rozpočtu	-1.0	-1.3	-8.5	-4.2	0.1	-0.4	-7.3	-2.9
verejný dlh	49.4	48.0	59.5	59.9	0.0	-0.1	12.2	13.0
štrukturálny deficit	-2.0	-2.2	-6.9	-4.0	-0.3	-0.6	-5.1	-2.2
cyklická zložka	1.0	1.0	-2.0	-0.2	0.3	0.3	-2.6	-0.8
konsolidačné úsilie	-0.8	-0.2	-4.7	2.9	-0.2	-0.3	-4.5	2.9
Eurozóna (EA)								
saldo rozpočtu	-0.5	-0.6	-8.5	-3.5	0.0	0.2	-7.6	-2.5
verejný dlh	87.8	86.0	102.7	98.8	-0.1	-0.4	17.6	14.7

Zdroj: EK

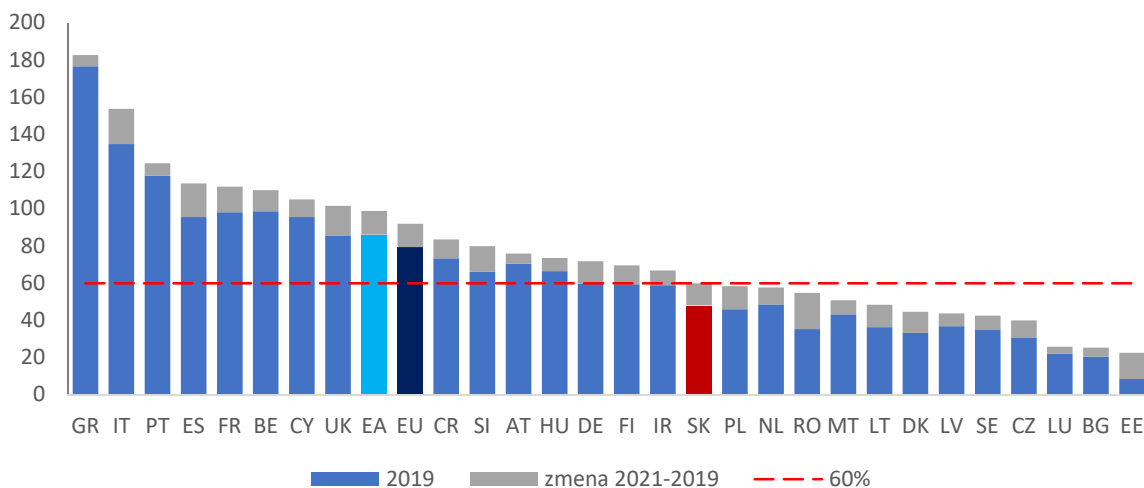
V rámci EÚ sa očakáva v roku 2020 deficitné hospodárenie vo všetkých členských štátoch, pričom priemer by mal dosiahnuť deficit 8,3 % HDP, resp. v eurozóne 8,5 % HDP. V nasledujúcom roku 2021 sa však očakáva, okrem Rumunska, konsolidácia vo všetkých krajinách pričom EÚ by mala v priemere skonsolidovať na úroveň deficitu 3,6 resp. v EA na 3,5 % GDP.

Graf 1: Prognóza bilancie verejného rozpočtu (bilancia v % HDP, zmena v p.b. HDP)

Verejný dlh by mal v roku 2021 v EÚ dosiahnuť úroveň 92% HDP a voči roku 2019 by mal vzrásť o 13 p.b. (Dlh EA by mal dosiahnuť 98,8% HDP a voči roku 2019 by mal vzrásť rovnako o 13 p.b.). Krajiny, ktoré si v uplynulých rokoch dokázali udržať zadlženosť v bezpečnom odstupe pod 60%, by sa mali v horizonte prognózy naďalej udržať pod touto hranicou. Nemecko, Fínsko a Írsko, ktorých dlh sa v roku 2019 držal tesne pod 60%, by však mali v roku 2021 túto hranicu presiahnuť. Slovensko by malo zotrvať tesne pod týmto limitom.

Graf 2: Prognóza verejného dlhu (dlh v % HDP, zmena v p.b. HDP)

Zdroj: EK

Marián Labaj
analytici@nbs.sk